

T: Konflikty na Bliskim Wschodzie

I. Powstanie państwa Izrael.

1. narodziny syjonizmu w XIX w.
2. Deklaracja Arthura Belfour'a – 1917 r.
3. Palestyna po I wojnie światowej
4. 1947 r. rezolucja ONZ o utworzeniu dwóch państw – żydowskiego i palestyńskiego.
5. Proklamacja powstania państwa Izrael – 1948 r.

II. Wojny arabsko-izraelskie

1. wojna izraelsko-palestyńska – 1948 r.

- a) zwycięstwo Izraela i zabór ziem palestyńskich
- b) pomoc diaspory żydowskiej dla Izraela- dynamiczny rozwój gospodarczy
- c) kibuce- ich znaczenie gospodarcze i społeczne

2. Wojna o Kanał Sueski -1956 r.

- a) nacjonalizacja Kanału Sueskiego przez Gamala Abdela Nasera
- b) atak Izraela (zajęcie Strefy Gazy i półwyspu Synaj), Wielkiej Brytanii i Francji na Egipt – 1956 r.
- c) ultimatum ZSRR i USA wobec agresorów – sukces militarny dyplomatyczna porażka – Izrael wycofuje się z zajętych obszarów

3. Wojna sześciodniowa – 1967 r.

- a) przygotowania do wojny z Izraelem Egiptu, Syrii i Jordanii
- b) atak prewencyjny Izraela 5 VI 1967 r.
- c) Izrael zajął: Strefę Gazy, półwysep Synaj, Zachodni Brzeg Jordanu, wzgórza Golan

4. Wojna Jom Kipur – 1973 r.

- a) Próba odzyskania przez Egipt i Syrię ziem utraconych w wyniku wojny sześciodniowej
- b) nieudany atak Egiptu na Synaj i Syrii na wzgórza Golan

5. Porozumienie izraelsko – egipskie

- a) 1977 r. przemówienie G.A. Nasera w Knesecie (parlament Izraela)
- b) traktat pokojowy w Camp David w USA – 1978 r.

6. Reakcja społeczności arabskiej Bliskiego Wschodu

- a) nasilenie działań Organizacji Wyzwolenia Palestyny (Jasir Arafat)
- b) wojna izraelsko – libańska (1982-1985)
- c) 1987 r. - wybuch intifady – masowego powstania palestyńskiego przeciwko Izraelowi
- d) działalność terrorystyczna
- e) 1993 r. przełom w konflikcie – podpisanie w Oslo porozumienia – 1996 r. J. Arafat pierwszym prezydentem Autonomii Palestyńskiej
- g) druga intifada 2000-2004 rywalizacja ugrupowań palestyńskich

III. Rewolucja islamska w Iranie

1. Fundamentalizm islamski w Iranie – szyici
2. Obalenie monarchii w Iranie i ustanowienie rządów fanatycznych szyitów z ajatollahem Ruhollahem Chomeinim jako Najwyższym Prawnikiem Muzułmańskim - 1979 r.

IV. Wojna irańsko-iracka

1. świeckie rządy Saddama Husajna w Iraku
2. wojna iracko-irańska 1980-1988

V. Wojna w Zatoce Perskiej

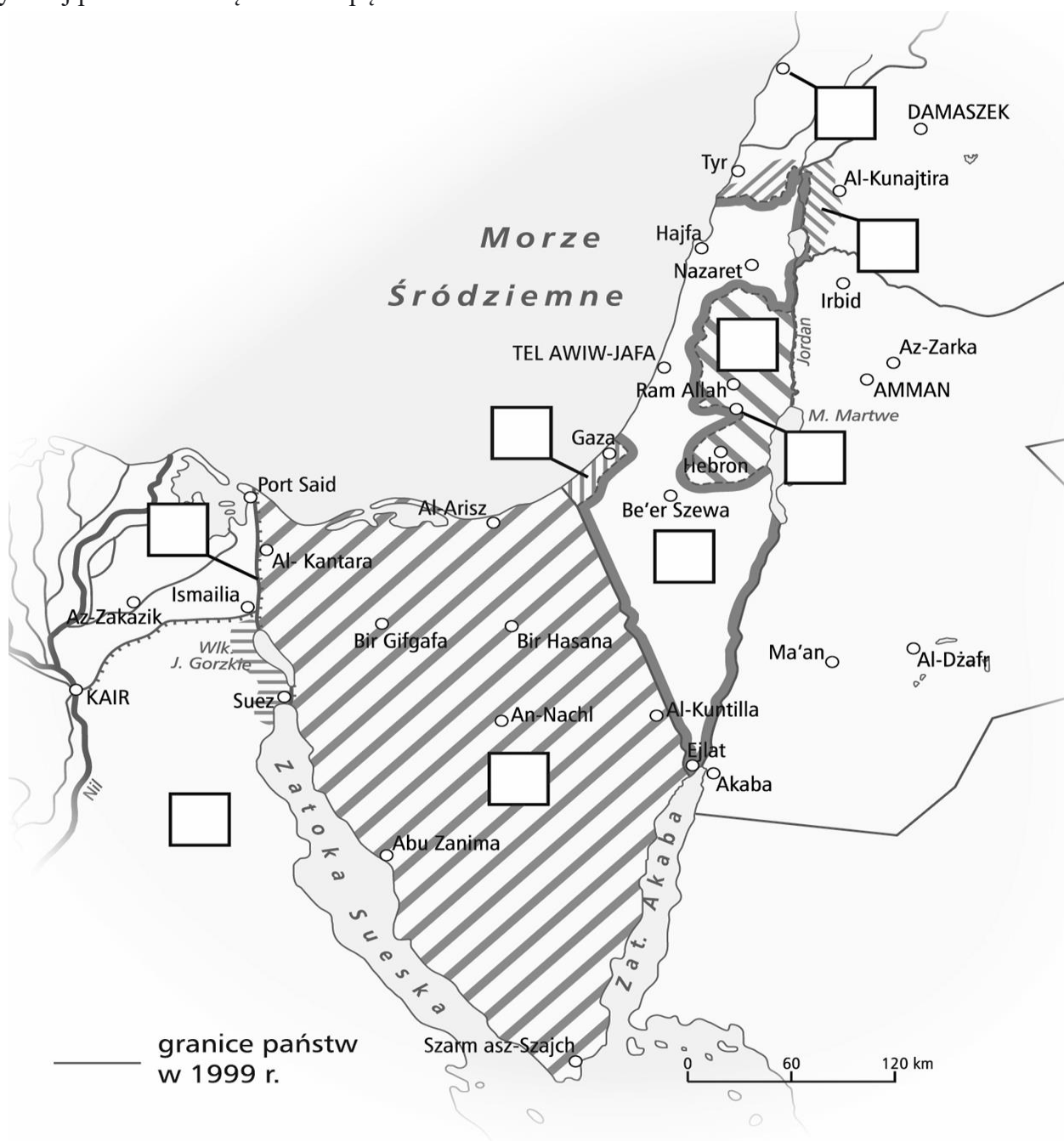
1. Zajęcie Kuwejtu przez Irak – 1990 r.
2. Operacja Pustynna burza – 1991 r.
3. Operacja koalicji przeciwko Irakowi 2003 r.

Praca domowa

1. Na podstawie tekstu źródłowego „Deklaracja niepodległości Izraela” ze s. 288 podręcznika zaznacz literą „P” zdania prawdziwe, a literą „F” – fałszywe.

- Deklarację niepodległości Izraela ogłosiła Rada Narodowa 14 maja 1948 r.
 - Do organizacji niepodległego państwa żydowskiego wzywała rezolucja ONZ.
 - Izrael zagwarantował prawa społeczne i polityczne tylko osobom narodowości żydowskiej.
 - Państwo Izrael zadeklarowało postępowanie zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych.
 - Żydzi zwrócili się do ONZ o pomoc w deportowaniu Palestyńczyków z obszaru Izraela.
 - Państwo żydowskie rozpoczęło funkcjonowanie po wygaśnięciu mandatu francuskiego.
2. Określ przyczyny konfliktu arabsko-izraelskiego.

3. Wykonaj polecenia związane z mapą.

A. Uzupełnij tabelę i wpisz cyfry we właściwe miejsca na mapie.

Nr	Opis	Nazwa
1	Stolica państwa bliskowschodniego oblężona przez siły izraelskie w 1982 r.	
2	Handlowy szlak wodny, który Gamal Abdel Naser zdecydował się znacjonalizować, co spotkało się ze zbrojną reakcją Izraela, Francji i Wielkiej Brytanii.	
3	Kraj, który zwyciężył podczas kampanii wojennej w 1967 r., pokonując trzy przeciwnie armie.	
4	Państwo arabskie, które w Camp David podpisało porozumienie z Izraelem i nawiązało z nim stosunki dyplomatyczne.	
5	Obszar odebrany Syrii przez Izrael w 1967 r. Sześć lat później na krótko opanowały go siły arabskie. W 1981 r. Izrael oficjalnie zaanektował ten teren, ale Rada Bezpieczeństwa ONZ tego nie uznała.	
6	Terytorium utracone przez Jordanię w wyniku wojny sześciodniowej, na którym w 1987 r. doszło do wybuchu powstania.	
7	Półwysep dwukrotnie zdobyty przez wojska izraelskie w latach 1956 i 1967, na krótko odzyskany przez Egipt podczas wojny Jom Kippur.	
8	Region nad brzegiem Morza Śródziemnego przyznany państwu arabskiemu w wyniku rezolucji ONZ z 1947 r. Po podpisaniu w 1993 r. porozumienia w Oslo Izrael wycofał z tego obszaru swoje wojska.	
9	Miasto w całości przejęte przez Izrael w 1967 r. W jego wschodniej części wybuchła intifada.	

B. Zaznacz na mapie kolorem **czernym** granice terytorium kontrolowanego przez Izrael po wojnie izraelsko-egipskiej w 1956 r., a kolorem **zielonym** – po wojnie sześciodniowej.

4. Uzupełnij zdania.

Po zwycięstwie rewolucji islamskiej w Iranie wzrosły również wewnętrzne napięcia w sąsiednim. rządzone przez W latach – między tymi państwami toczyła się wojna, która przyniosła ogromne straty ludności po obu stronach. Zrujnowany konfliktem zbrojnym potrzebował środków finansowych na odbudowę infrastruktury przemysłowej, dlatego w 1990 r. zaatakował niewielki i bogaty oraz przejął kontrolę nad największymi na świecie Wówczas Amerykanie doprowadzili do zawiazania, która po upływie wyznaczonego przez ONZ terminu ultimatum pokonała agresora w ramach operacji

5. Wstaw w kratki numery od 1 do 7, tak aby wydarzenia ułożyły się w kolejności chronologicznej.

☐	rewolucja islamska w Iranie
☐	wojna w Zatoce Perskiej
☐	utworzenie Organizacji Wyzwolenia Palestyny
☐	wojna sześciodniowa
☐	umowy izraelsko-palestyńskie w Oslo
☐	powstanie Izraela
☐	wybuch intifady

T: Blok wschodni w latach 60. i 70.

I. Sytuacja w ZSRR po II wojnie światowej

1. Rządy Nikity Chruszczowa

- a) sukcesy ZSRR w podboju kosmosu –
 - wystrzelenie pierwszego sputnika – 1957 r.
 - lot Jurija Gagarina – 1961 r.
- b) polityka wyhamowywania wyścigu zbrojeń -1963 r. układ o częściowym zakazie prób z bronią jądrową
- c) próba modernizacji rolnictwa, np. uprawy na Syberii, uprawy kukurydzy
- d) nasilenie polityki rusyfikacji i walki z religią
- e) polityka wobec mniejszości narodowych – powrót przesiedlonych ludów, np. Czeczenów, Kałmuków

2. Rządy Leonida Breżniewa

- a) 1964 r. odwołanie N. Chruszczowa ze stanowiska I sekretarza KC KPZR oraz objęcie tegoż przez Leonida Breżniewa
- b) prześladowania dysydentów (przeciwnicy systemu komunistycznego) – rozszerzenie wpływów służb bezpieczeństwa
- c) wzrost wpływów nomenklatury partyjnej – uprzywilejowanie członków PZPR
- d) kontynuacja polityki wynaradawiania – idea stworzenia narodu radzieckiego
- e) problemy gospodarcze wynikające z rozwoju przemysłu ciężkiego, zaniedbań lekkiego i upadku rolnictwa kołchozowego
- f) doktryna Breżniewa – obrona radzieckiej strefy wpływów w Europie Środkowo - Wschodniej

II. Walka ZSRR i USA o wpływy na świecie

1. Kryzys kubański

- a) przejście władzy na Kubie przez komunistów pod przewodnictwem Fidela Castro – 1959 r. i współpraca ze ZSRR, bo Castro chciał przeprowadzić radykalne reformy
- b) inwazja sił antykomunistycznych wspieranych przez USA w Zatoce Świń – 1961 r.
- c) rozmieszczenie z inicjatywy Nikity Chruszczowa wyrzutni rakiet na Kubie
- d) październik 1962 r. blokada morska Kuby z inicjatywy prezydenta USA Johna Fitzgeralda Kennedy'ego
- e) założenie „gorącej” linii między Moskwą a Waszyngtonem

2. Poparcie ZSRR dla Ernesta Che Guevary (Boliwia) w Ameryce Środkowej

3. Przejęcie władzy w Chile przez Augusto Pinocheta dzięki poparciu USA

4. Wsparcie ZSRR dla lewicowego Sandinistowskiego Frontu Wyzwolenia Nikaragui, który w 1979 r. obala dyktaturę Somozów – USA rozpoczyna wsparcie dla partyzantki *contras*

3. Wyścig zbrojeń – gwiazdne wojny

4. Układy w sprawie ograniczenia zbrojeń strategicznych – SALT I i SALT II

IV. Praska Wiosna w Czechosłowacji – 1968 r.

- 1. Objęcie funkcji I sekretarza KC Komunistycznej Partii Czechosłowacji (KPCz) przez Aleksandra Dubczeka - demokratyzacja życia publicznego w Czechosłowacji
- 2. Interwencja wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji 20-21 VIII 1968 r. – operacja „Dunaj”
- 3. Objęcie kierownictwa politycznego w Czechosłowacji przez Gustáva Husáka.